

Adalimumab (Humira®, Amgevita®, Hulio®, Hyrimoz®, Idacio®, Imraldi®)

Bij kinderen en jongeren met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa

Je dokter en/of IBD verpleegkundig specialist heeft met je gesproken over het gebruik van adalimumab. In deze folder lees je de belangrijkste zaken over dit medicijn. Namelijk de werking, maar ook hoe je dit medicijn het beste kunt gebruiken. Elke medicijn heeft naast de werking ook altijd kans op bijwerkingen. In deze folder lees je hoe je om kunt gaan met deze mogelijke bijwerkingen. Deze folder is géén vervanging van de bijsluiter die je bij de apotheek krijgt. Heb je na het lezen van deze folder nog vragen, dan kan je daarmee terecht bij je dokter of IBD verpleegkundig specialist (IBD.sophia@erasmusmc.nl).

Algemeen

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is tot nu toe niet bekend. Daarom is de behandeling met medicijnen gericht op het verminderen van klachten en het voorkomen van verslechtering van je ziekte. Medicijnen kunnen gegeven worden om de ziekte rustig te maken (vaak een korte behandeling) maar ook om de ziekte rustig te houden (onderhoudsbehandeling voor jaren). Daardoor kan het zijn dat je verschillende medicijnen tegelijk moet gebruiken. De ziekte geneest dus niet door de behandeling met medicijnen. Na het minderen of stoppen met (onderhouds)medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Werking

Adalimumab is een (zogenaamde biologisch) middel tegen de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Adalimumab wordt voorgeschreven als andere pillen of infliximab (medicijn via infuus) onvoldoende werken.

We weten dat bij patiënten met ziekte van Crohn of colitis ulcerosa in hun darm een verhoogde hoeveelheid van het ontstekings eiwit tumor necrosis factor (TNF) zit. Dit eiwit speelt een rol bij het ontstaan en in standhouden van de wondjes in je darm. Adalimumab zorgt ervoor dat dit eiwit geen wondjes meer kan maken. Daardoor ontstaan er minder wondjes en nemen de klachten (zoals diarree en buikpijn) af. Ook voelen veel patiënten zich over het algemeen minder moe en kunnen ze meer dingen ondernemen in het dagelijks leven. Het effect van adalimumab treedt over het algemeen snel op, dat wil zeggen binnen enkele weken.

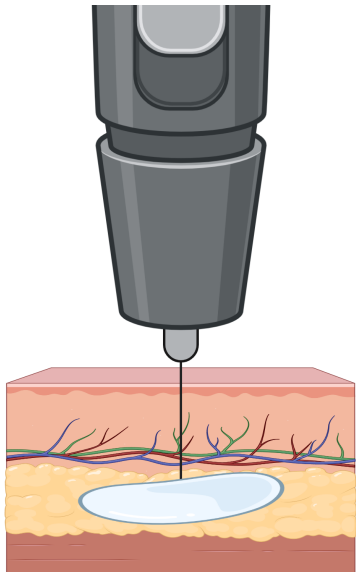
De werking van adalimumab lijkt heel erg op infliximab, een ander medicijn wat werkt op het TNF ontstekings eiwit. Het kan zijn dat je eerst goed reageerde op het medicijn infliximab, maar opeens niet meer zo goed. Dit kan komen doordat je allergisch bent geworden voor het medicijn infliximab. Je hebt dan antistoffen tegen de infliximab gemaakt. Deze antistoffen passen niet op de adalimumab en daarom is dit een goede behandeling als je niet meer reageert op de infliximab. Sommige patiënten maken ook tegen adalimumab antistoffen, maar dit wordt minder vaak gezien dan bij infliximab.

Voorzorgsmaatregelen

Voordat je kan beginnen met adalimumab is het belangrijk om infecties uit sluiten die je bij je kan hebben, alhoewel je daar nu geen last van hebt. Een voorbeeld hiervan is een longziekte, tuberculose (TBC), en een leverontsteking, hepatitis B. Je afweersysteem zorgt ervoor dat deze ziektes geen klachten geven. Door het gebruik van adalimumab kan het ertoe leiden dat deze ziektes actief worden en klachten geven. Daarom zal je voor het starten met de behandeling op tuberculose en hepatitis B onderzocht worden.

Gebruik

Adalimumab wordt gegeven door middel van onderhuidse prikken. Dit is een kleine prik in de vetlaag van je huid, vaak is dit in je buik of bovenbeen.

Misschien ken je wel iemand met suikerziekte die moet op een zelfde manier zichzelf medicatie geven. Het prikken kan door jezelf gedaan worden of door bijvoorbeeld één van je ouders. De persoon die gaat prikken ontvangt in het ziekenhuis uitleg hoe er geprikt dient te worden. Hoewel het misschien een eng idee is, blijkt het zelf prikken mee te vallen goed te leren. Mocht jij en niemand in je omgeving durven prikken dan kan het via de huisarts of thuiszorg geregeld worden.

Wanneer

Adalimumab wordt 1 keer per week of 1 keer per 2 weken gegeven, liefst steeds op dezelfde dag van de week. Bewaar de adalimumab altijd gekoeld, zoals vermeld staat op het doosje. Anders werkt het medicijn minder goed.

Bijwerkingen

Soms kan adalimumab ervoor zorgen dat je afweersysteem te veel onderdrukt wordt. Hierdoor kunnen bepaalde infecties, zoals een luchtweginfectie of een blaasontsteking meer klachten geven en langer duren voordat ze overgaan. Tijdens het gebruik van adalimumab is het belangrijk dat je daarom goed op jezelf let. Mocht je tekenen hebben van een infectie, zoals wonden, problemen met je gebit, koorts en niet lekker zijn, en gaan deze klachten niet binnen enkele dagen over, neem dan contact op met je huisarts of verpleegkundig specialist.

Zeldzame bijwerkingen zijn onder andere zenuwaandoeningen en hartproblemen. Neem contact op met je dokter of IBD verpleegkundig specialist indien je een van de volgende klachten hebt:

- Allergische reacties als hooikoorts, maar ook op de plek van de prik, zoals huiduitslag en jeuk.
- Moeilijkheden met lopen.
- Verminderd gevoel of tintelingen in de ledematen.
- Wazig zien en oogpijn.
- Stemningswisselingen, angst of moeite met slapen.

Aanvullende informatie

Alcohol, drugs en andere stoffen Bi

Voor je algemene gezondheid wordt geadviseerd het gebruik van alcohol en drugs te matigen en niet te gebruiken voor je 18e verjaardag. Drugs kan mogelijk de werking van adalimumab beïnvloeden.

Biosimilars

Biologicals en biosimilars zijn geneesmiddelen waarbij bij het maken gebruik wordt gemaakt van levende organismen. Daarom zijn deze medicijnen nooit precies hetzelfde. De werking en bijvoorbeeld de dosering zijn wel helemaal hetzelfde. Het is belangrijk dat je weet welk middel je krijgt en dat je steeds hetzelfde middel krijgt. Vraag hier dus naar bij je dokter. Remicade® is de biological, Remsima® en Inflectra® zijn biosimilars.

Interacties met andere medicijnen

Dit medicijn kan voor zover bekend veilig worden gebruikt naast andere geneesmiddelen. Behalve bepaalde medicatie voor reuma: Anakinra en Abatacept.

De combinatie met andere afweersonderdrukkende medicijnen, zoals azathioprine, geeft een hogere kans op infecties, maar is soms noodzakelijk om te gebruiken om de ziekte rustig te houden. Bij twijfel overleg met je dokter of IBD-verpleegkundig specialist.

Reizen

Tijdens het gebruik van adalimumab kan je prima op reis. Er zijn echter enkele punten waar je rekening mee moet houden. Adalimumab moet gekoeld bewaard worden. Er zijn via de apotheek allerlei hulpmiddelen te krijgen om je adalimumab mee te nemen op reis. Vermijd daarnaast het eten van (vaak onhygiënische) stalletjes op straat en drink alleen maar water uit flessen. Haal voordat je op reis gaat een medicijnpaspoort bij de apotheek. Vraag je dokter/ IBD-verpleegkundig specialist om een Engelstalige brief met je ziektegeschiedenis, huidige medicatie en telefoonnummers voor nood.

Ga je op reis naar landen met verhoogd risico op bepaalde infectieziektes raden we aan contact op te nemen met de GGD voor advies betreffende vaccinaties à voor meer informatie betreffende vaccinaties zie kopje vaccinaties.

Vaccinaties

Meld altijd aan de dokter dat je adalimumab gebruikt. Adalimumab kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Overleg met je apotheker of dokter indien je gevaccineerd moet worden. Zo mag je tijdens de behandeling met adalimumab geen vaccinaties als gele koorts en Bof, Mazelen en Rode hond (BMR), aangezien dit een 'levend' vaccin betreft.

Omdat je adalimumab gebruikt en een chronische darmziekte hebt wordt geadviseerd om in het najaar de griepvaccinatie te halen.

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding

Tot zover bekend lijkt het gebruik van adalimumab gedurende de zwangerschap veilig. Overleg met je dokter wanneer je een zwangerschapswens hebt of zwanger bent en adalimumab gebruikt.

Adalimumab komt ook in het kind. Om het kind zonder adalimumab geboren te laten worden kan adalimumab soms, in overleg met je dokter, in week 24 van je zwangerschap gestaakt worden. Vaak geldt dat opvlamming van de ziekte meer risico's met zich meebrengt in de zwangerschap dan het gebruik van adalimumab.

Adalimumab gaat over in de borstvoeding. In het algemeen wordt geadviseerd om geen borstvoeding te geven. Overigens zijn tot nu toe geen schadelijke gevolgen gevonden bij kinderen die borstvoeding kregen van een moeder die adalimumab gebruikte. Overleg met je dokter over het geven van borstvoeding tijdens adalimumab gebruik.

Tot slot

Als je na het lezen van deze folder nog vragen hebt, neem dan contact op met je dokter of IBD verpleegkundig specialist (IBD.Sophia@erasmusmc.nl).

Er is naast deze folder ook nog een speciale folder over hoe je precies de prikken van de adalimumab moet zetten. Mocht jij of degene die de prikken zet hier geïnteresseerd in zijn vraag dit dan aan je dokter of IBD verpleegkundig specialist.

Afbeeldingen gemaakt met [BioRender.com](https://www.biorender.com)

